

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

2024
MĚSÍČNÍ BULLETIN

Energetika > EU 06

Z obsahu:

- Rozvoj infrastruktury elektrizační soustavy
- Německý poplatek za skladování plynu
- Nově zvolený Evropský parlament

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

červen se nesl ve znamení voleb do Evropského parlamentu a následného povolebního vyjednávání. Většina nově zvolených europoslanců se připojí k frakcím, se kterými sdílí podobné politické hodnoty a cíle. Podle očekávání se složení v Evropského parlamentu posunulo doprava. Nově zvolení europoslanci budou v příštích pěti letech přijímat řadu klíčových rozhodnutí. Spolurozhodovat budou o nové evropské legislativě, nastavení klimatického cíle do roku 2040 či podobě příštího víceletého finančního rámce EU. Strategickou agendu již nastínil předseda Evropské rady. Podporu europoslanců si musí zajistit také kandidát na příštího předsedu, resp. předsedkyni Evropské komise. S přihlédnutím k výsledkům evropských voleb navrhuji premiéři trojice velkých evropských stran nominaci současně předsedkyně EK Ursuly von der Leyen. Rozhodnout o nominaci by měla Evropská rada, která se v Bruselu sejde ve dnech 27. a 28. června. První plenární zasedání nově zvoleného Evropského parlamentu, na kterém si europoslanci zvolí svého předsedu/ předsedkyni a rozhodnou o složení jednotlivých výborů, se uskuteční od 16. do 19. července ve Štrasburku. V červnu se na Radě EU sešli ministři životního prostředí. V rámci projednávání agendy si vyměnili názory na klimatický cíl do roku 2040, a to s ohledem na jeho přínos pro konkurenceschopnost a potřebu zajistit spravedlivou transformaci. Jejich názory a připomínky budou podkladem pro pokračující diskusi na toto téma v příštích měsících. Ministři energetiky se věnovali rozvoji udržitelné infrastruktury elektrizační soustavy. V závěrech z jednání Rady EU zdůraznili potřebu dlouhodobého a koordinovaného plánování této infrastruktury na evropské úrovni a potřebu investic pro přenosové a distribuční soustavy. Zároveň upozornili, že výše investic by měla být přiměřená požadavkům, které vyplývají z klimatického cíle nulových čistých emisí do roku 2050. Evropská komise zřídila Evropský úřad pro umělou inteligenci, který má garantovat jednotné uplatňování aktu o umělé inteligenci. Cílem je zajistit, aby umělá inteligence byla důvěryhodná a bezpečná.

Příjemné léto přeje

Zuzana Krejčířková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.czZuzana Krejčířková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Tomáš Pírk | Karolína Ryšavá |
David Števík |Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou
považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ
a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a
textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich
zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných
v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí
za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité
v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny
Evropské komise, Evropské rady, Evropského
parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com,
Freeimages.com, či vytvořeny za pomoci umělé
inteligence BING AI.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

KLIMATICKÝ CÍL
DO ROKU 2040

KLIMATICKÝ CÍL DO ROKU 2040

Ministři životního prostředí na Radě EU dne 17. června vedli politickou debatu o klimatickém cíli do roku 2040. Diskutovali také naléhavost rostoucích klimatických rizik a potřebu v tomto ohledu zintenzivnit spolupráci na všech úrovních správy.

Evropská komise [zahájila diskusi](#) na téma dalšího postupu na cestě ke klimatické neutralitě do roku 2050 [sdělením](#), které předložila v únoru letošního roku. Navrhuje 90% snížení emisí skleníkových plynů do roku 2040 (oproti roku 1990). Červnová Rada EU navázala na své březnové zasedání, kdy měli ministři první příležitost k výměně informací na toto téma.

Ministři si vyměnili názory na předpoklady, za jakých lze usilovat o ambiciózní průběžný cíl. Shodli se na potřebě zajištění konkurenceschopnosti evropského průmyslu, spravedlivé transformace či adekvátního finančního rámce.

Zástupce Finska vyjádřil naléhavou potřebu dosažení brzké dohody ohledně emisního cíle do roku 2040, a to proto aby průmysl získal

jistotu pro plánování svých investic potřebných pro ekologický přechod. Zdůraznil také potřebu zahrnutí všech bezuhlíkových zdrojů energie.

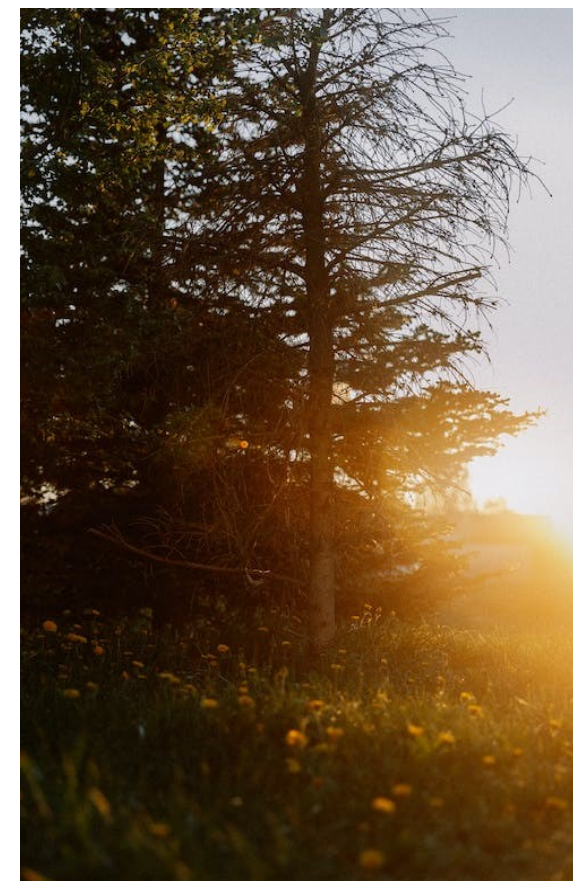
Mezi další podmínky pro uskutečnění klimatických závazků patřilo zjednodušení povolenacích postupů či řešení úzkých míst dodavatelských řetězců. Zástupci členských států věnovali velkou pozornost také možnostem veřejného a soukromého financování relevantních investic.

Podporu pro cíl snížení emisí do roku 2040 ve výši 90 % vyjádřili zástupci Nizozemska či Lucemburska. Podle jejich slov by tak evropské podniky získaly stabilitu. Zároveň vyzvali k inovacím a rozvoji nízkouhlíkových technologií, včetně zachytávání uhlíku, které považují za zásadní pro dosažení cílů v oblasti klimatu. Maďarská zástupkyně v souvislosti s ambiciózním klimatickým cílem zdůraznila, že opatření, která budou přijata, musí být založena na ekonomické realitě podniků.

Ministři si také vyměnili názory na [sdělení](#) o řízení klimatických rizik, které Evropská komise zveřejnila jako reakci na [zprávu](#) Evropské agentury pro životní prostředí (EEA). Zástupci členských států uznali potřebu systémové politické reakce ve všech oblastech politiky. Podpořili také zvýšenou spolupráci na evropské, regionální i místní úrovni.

Na závěr červnového zasedání komisař pro

oblast klimatu Wopke Hoekstra shrnul, že vzhledem k pokračování diskuse na téma klimatického cíle v příštích měsících by nová Komise měla vzít v úvahu názory a připomínky vznesené na tomto zasedání.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

NĚMECKÝ POPLATEK
ZA SKLADOVÁNÍ PLYNU

NĚMECKÝ POPLATEK ZA SKLADOVÁNÍ PLYNU

Podle **slov** státního tajemníka Spolkového ministerstva pro hospodářství a opatření v oblasti klimatu Svena Giegolda má Německo v úmyslu zrušit poplatek za skladování plynu na hraničních přechodech se sousedními zeměmi. Zároveň uvedl, že k tomuto kroku může dojít až příští rok.

Německo zavedlo poplatek za skladování plynu v roce 2022 s cílem pokrýt náklady na nákup ruského plynu poté, co Rusko omezilo dodávky plynu do Evropy. Poplatek za plyn opouštějící zemi uplatňuje na přeshraničních bodech, kde se s plynem obchoduje.

Proti tomuto opatření se ohradily členské země, které německou infrastrukturu potřebují k přepravě zemního plynu. Česká republika, Maďarsko, Rakousko a Slovensko se společně obrátily na Evropskou komisi, aby problém vyřešila. Namítají, že poplatek neúměrně zvyšuje náklady na dovoz plynu přes Německo a znesnadňuje tak úsilí o odklon od ruského plynu. Náklady se tak přenášejí na spotřebitele v ostatních členských státech. Zároveň

argumentují, že uložení tohoto poplatku je v rozporu s evropským právem.

S ohledem na pravidla jednotného trhu Evropská komise skutečně vyjádřila pochybnosti o zákonnosti tohoto poplatku. Berlín se následně s Komisí dohodl na jeho zrušení. Nicméně, podle slov německého státního tajemníka Giegolda, vzhledem k tomu, že tento krok vyžaduje legislativní úpravu, je nejbližším možným termínem začátek roku 2025.

V květnu společnost Trading Hub Europe GmbH, která je správcem německého trhu s plynem, zároveň **oznámila**, že poplatek za skladování plynu se od 1. července zvýší na 2,50 eur/MWh (z nynějších 1,86 eur/MWh). A to s dovětkem, že poplatek bude dále upraven s účinností od 1. ledna 2025.

Informaci o zrušení německého poplatku přijaly zúčastněné strany pozitivně. Zároveň se však domnívají, že takový poplatek neměl být nikdy zaveden. Rakouská obchodní komora se již **vyjádřila**, že ukončení plateb až v lednu 2025 a avizované zvýšení tohoto poplatku je nepřijatelné, a požaduje jeho okamžité zrušení. Také česká strana vyzvala německé zástupce, aby hledali i mimořádné legislativní kroky k tomu, aby tento poplatek mohl být zrušen dříve.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ÚŘAD PRO UMĚLOU
INTELIGENCI

ÚŘAD PRO UMĚLOU INTELIGENCI

Umělá inteligence (AI) je považovaná za technologii budoucnosti. V našich životech postupně hraje stále větší roli. Jednotný přístup Evropské unie k umělé inteligenci má garantovat zřízení **Evropského úřadu pro umělou inteligenci jako centra odborných znalostí. Cílem EU je zajistit, aby umělá inteligence byla důvěryhodná a bezpečná.**

Úřad pro umělou inteligenci bude mít několik hlavních úkolů. Dohlédne na správné a důsledné provádění **aktu o umělé inteligenci**. V této souvislosti bude podporovat správní orgány v členských státech. Ve spolupráci se zúčastněnými stranami bude koordinovat vypracování nejmodernějších kodexů správné praxe, provádět testování a hodnocení modelů AI pro všeobecné účely, požadovat relevantní informace a v případě potřeby uplatňovat i sankce.

Předpokládá se úzká spolupráce s vývojáři, vědeckou obcí a dalšími stranami. S členskými státy a širší odbornou komunitou bude spolupráce probíhat prostřednictvím

specializovaných fór a odborných skupin. Úzce komunikovat tak bude například s Evropskou radou pro umělou inteligenci, která je složená ze zástupců členských států. V neposlední řadě by měl úřad zajistit evropský přístup k AI na mezinárodní úrovni. Zástupci EU vznik tohoto úřadu velmi vítají, například Thierry Breton, komisař pro vnitřní trh, předpokládá, že díky tomuto nově vytvořenému úřadu se EU stane jedním z globálních lídrů v oblasti umělé inteligence.

Úřad pro umělou inteligenci bude zaměstnávat více než 140 zaměstnanců. Mezi pracovníky budou odborníci na technologie, právníci, ekonomové či specialisté na politiku. Široká škála profesí má zajistit co největší odbornost tohoto úřadu a zohlednění názorů různých skupin.

Systémově je úřad zřízený v rámci EK jako součást správní struktury GŘ pro komunikační síť, obsah a technologie (CNECT), přičemž organizační změny nabyly účinnosti dne 16. června. První zasedání Rady pro umělou inteligenci se **konalo** dne 19. června. Příště se Rada sejde po vstupu aktu o umělé inteligenci v platnost začátkem podzimu.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ROZVOJ
INFRASTRUKTURY
ELEKTRIZAČNÍ
SOUSTAVY

ROZVOJ INFRASTRUKTURY ELEKTRIZAČNÍ SOUSTAVY

Ministři energetiky dne 30. května na zasedání Rady EU schválili závěry o rozvoji udržitelné infrastruktury elektrizační soustavy. Navrhují řadu opatření pro propojenou, integrovanou, odolnou a synchronizovanou evropskou energetickou soustavu. Cílem je zajistit energetickou bezpečnost a dekarbonizaci EU.

Podíl obnovitelných zdrojů energie na výrobě elektřiny v EU se od roku 2004 více než zdvojnásobil. V roce 2004 činil cca 16 % a v roce 2022 **dosáhl** téměř 40 %. Vzhledem k závazku EU dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality se očekává, že tento podíl se bude v následujících letech dále zvyšovat. V souladu s tímto trendem musí probíhat i rozvoj udržitelné infrastruktury, která bude schopná zahrnout více obnovitelných zdrojů energie a zvýšit energetickou bezpečnost.

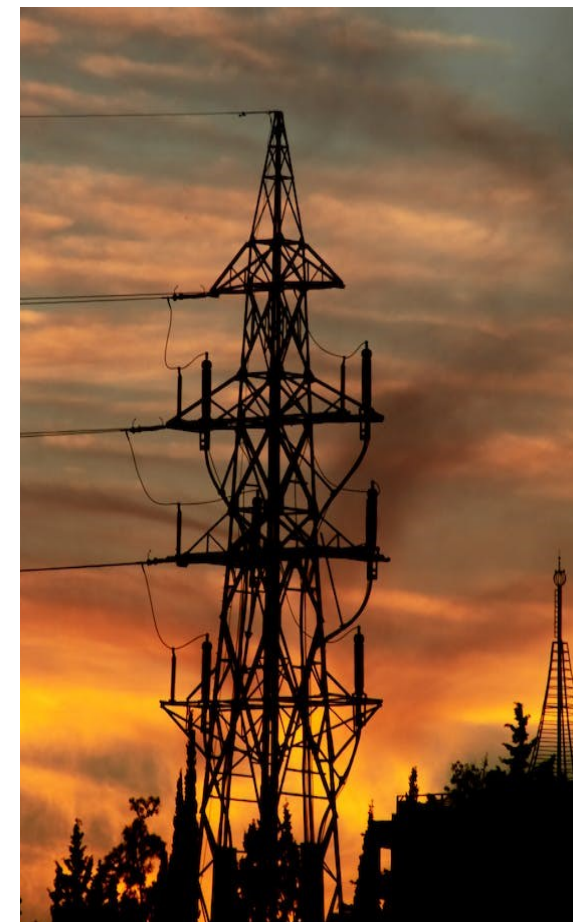
Závěry Rady proto zdůrazňují potřebu dlouhodobého a koordinovaného plánování infrastruktury elektrizační soustavy na evropské úrovni, a to zejména s ohledem na rostoucí

problém jejího přetížení. Plánování by mělo zahrnovat jak desetiletý, tak dvacetiletý horizont a koordinovat vnitrostátní plány od regionální úrovně až po evropskou.

Značnou pozornost ministři věnovali bezpečnosti a odolnosti evropského energetického systému. Zdůraznili, že od zahájení ruské agrese na Ukrajinu systém čelí novým hrozbám, před kterými musí být chráněn. EU v této souvislosti potřebuje koordinovaný soubor opatření, včetně oblasti kybernetické bezpečnosti. Závěry Rady také vyzývají Evropskou komisi, aby pomáhala členským státům při zlepšování bezpečnosti dodávek, přičemž by měla zohlednit specifická bezpečnostní rizika v členských státech, které se nacházejí na vnějších hranicích EU a sousedí se zeměmi, které představují přímou hrozbu pro evropskou bezpečnost.

Rozvoj elektrizační soustavy není možný bez zajištění investic. Ministři v této souvislosti potvrdili bezprecedentní potřebu investic na přenosové i distribuční úrovni a upozornili, že výše investic by měla být přiměřená požadavkům, které vyplývají z klimatického cíle nulových čistých emisí do roku 2050. Vyzývají proto Komisi, aby poskytla informace o skutečných investičních potřebách, a to ve srovnání s prostředky, které jsou na ně aktuálně vyčleněny, a aby hledala způsoby jejich navýšení. Závěry zdůrazňují potřebu robustního

Nástroje pro propojení Evropy (CEF) a vyzývají Evropskou investiční banku (EIB), aby prostřednictvím finančních iniciativ podporovala další rozšiřování a modernizaci elektrizačních soustav.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

 ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

 EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

 PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

 NOVĚ ZVOLENÝ
EVROPSKÝ PARLAMENT

NOVĚ ZVOLENÝ EVROPSKÝ PARLAMENT

Podle očekávání se složení Evropského parlamentu v nadcházejícím již 10. volebním období posunulo doprava. Nově zvolení europoslanci budou v příštích pěti letech spolurozhodovat o přijímání nové evropské legislativy, schvalovat víceletý finanční rámec EU a uplatní také svůj dohled nad činností Evropské komise. Strategická agenda do roku 2030 zahrnuje témata jako silná a bezpečná Evropa, zajištění konkurenceschopnosti EU či ochrana demokratických hodnot. Europoslanci se budou podílet na stanovení klimatických cílů do roku 2040. Jejich souhlas musí také získat Radou nově navržený předseda, resp. předsedkyně Evropské komise.

Vzestup krajní pravice je markantní ve Francii a Německu, dvou nejsilnějších státech EU. Ve Francii vyhrála volby do Evropského parlamentu krajně pravicová strana Národní sdružení, která získala 30 křesel (31,37 % hlasů). Macronova strana Obnova (Renaissance) bude zastoupena

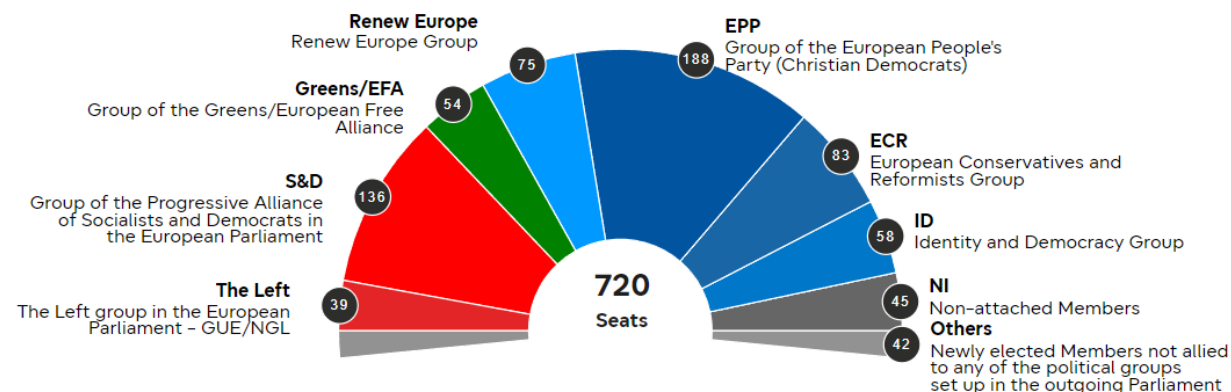
13 křesly (se ziskem 14,6 % hlasů). V reakci na enormní zisky krajní pravice v evropských volbách se prezident Emmanuel Macron rozhodl vypsát předčasné parlamentní volby. Konat by se měly ve dvou kolech 30. června a 7. července.

Také v Německu utrpěla strana kancléře Olafa Scholze porážku. Volby do Evropského parlamentu vyhrála opoziční křesťansko-demokratická unie CDU/CSU, která získala 29 křesel (30 % hlasů). Na druhém místě (s 15,9 %) skončila krajně pravicová Alternativa pro Německo (AfD), která bude mít 15 křesel. Až třetí v pořadí se ziskem 13,9 % hlasů je Sociální demokracie (SPD). V Evropském parlamentu bude strana Olafa Scholze zastoupena 14 křesly.

Přes viditelný posun doprava **obsadila**

v Evropském parlamentu koalice tří středových proevropských politických frakcí nadpoloviční většinu křesel. Skupiny Evropské lidové strany (EPP), sociálních demokratů (S&D) a Renew Europe získaly společně 399 křesel z celkových 720. Dvě největší frakce EPP (188 křesel) a S&D (136 křesel) si v zásadě udržely své voliče (i když u sociální demokracie je zřetelný klesající trend). Stabilita volebních výsledků však neplatí pro skupinu Renew Europe. Počet jejich europoslanců aktuálně klesl na 75, což je o 33 méně než v předchozím volebním období.

Zásadně posílila skupina Evropských konzervatistů a reformistů (ECR) složená především z euroskeptických pravicových stran, která se tak stala třetí největší frakcí s 83 křesly (oproti 62 v předchozím volebním období). ECR má ambici stát se součástí „nové středopravé většiny“.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

NOVĚ ZVOLENÝ
EVROPSKÝ PARLAMENT

Významnou ztrátu (20 křesel) utrpěli také Zelení/EFA. Ke koaliční spolupráci tak v nadcházejícím volebním období mohou nabídnout 54 hlasů. Jejich místopředseda Bas Eickhout vyjádřil přesvědčení, že Zelení/EFA mohou být součástí stabilní proevropské, prodemokratické a proukrajinské většiny.

Vzhledem ke stále probíhajícím jednání o zařazení nově zvolených europoslanců do politických frakcí jsou uvedené výsledky zatím provizorní. Jednání by měla být uzavřena do prvního zasedání nově zvoleného Evropského parlamentu, které se uskuteční od 16. do 19. července ve Štrasburku. Europoslanci si na něm zvolí svého předsedu/ předsedkyni a rozhodnou o počtu europoslanců, kteří budou zasedat v jednotlivých výborech. Evropský parlament bude následně také hlasovat o novém předsedovi, resp. předsedkyni Evropské komise. Na něm se nejdříve musí shodnout lídři EU27. Na základě výsledků voleb předkládají nejvyšší představitelé šesti členských států EU, kteří zastupují lidovce, sociální demokraty a liberály, návrh na nominaci současné předsedkyně EK Ursuly von der Leyen. Rozhodnout o nominaci by měla Evropská rada, která se v Bruselu sejde ve dnech 27. a 28. června. Slyšením před příslušnými parlamentními výbory projdou také nominovaní kandidáti na členy Evropské komise.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

PŘÍNOSY LTC
PRO DEKARBONIZACI

PŘÍNOSY LTC PRO DEKARBONIZACI

Dne 11. června se uskutečnila konference, kterou pořádaly EDF a Florentská škola regulace. Konference se zabývala rolí dlouhodobých smluv o dodávkách elektřiny (Long Term Contracts - LTC) při usnadňování dekarbonizačního úsilí. Na akci, která se konala podle pravidel **Chatham House, se diskutovaly ekonomické teorie, politické rámce a praktické důsledky dlouhodobých smluv o dodávkách elektřiny, Contracts for Difference (CfD) a Power Purchase Agreements (PPA).**

Úvodní prezentace představila výsledky nedávné **studie** na téma dlouhodobých kontraktů a upozornila, že pro LTC neexistuje ucelená ekonomická teorie, ale zdůraznila jejich význam pro hospodaření velkých spotřebitelů energie, zejména v souvislosti s dekarbonizací profesionální spotřeby. Prezentace zasadila vnímání LTC do kontextu proměn priorit evropské energetické politiky. V posledních třech desetiletích prošly energetické politiky fázemi soustředění se na rozbití národních monopolů, liberalizace trhu a v poslední době se zaměřily na dekarbonizaci. Jako zásadní nástroje průmyslové dekarbonizace byly identifikovány CfD a PPA. Jejich rozdílné provádění v jednotlivých členských státech však představuje výzvu pro dosažení jednotného vnitřního trhu.

První panel diskutoval o relativních výhodách PPA a CfD, přičemž se shodl na tom, že PPA nabízejí efektivnější řešení. Diskuse se týkala možné nutnosti revize uspořádání energetických trhů (Market Design), aby lépe vyhovovaly LTC, přičemž byl zdůrazněn potenciální negativní dopad LTC na likviditu trhu, pokud jsou roztrženy v různých regionech. Panel předpověděl významný nárůst v zavádění LTC, ale zároveň upozornil, že poslední revize Market Designu proběhla nedávno a není vhodné do něj nyní znovu zasahovat.

Druhý panel se následně zabýval relevancí

přístupu Evropské komise (EK) k LTC ve světle současných tržních podmínek se zaměřením na hlubokou dekarbonizaci a zmírnění cenových šoků. Za zásadní pro podporu hospodářské soutěže byly identifikovány jak veřejné LTC (např. CfD), tak komerční LTC. Panelisté argumentovali, že tržní podmínky se od počátku roku 2000, kdy byly formulovány doktríny EK s obavami, že LTC mohou odčerpávat likviditu trhu, výrazně vyvinuly. Dnešní prostředí naznačuje, že přínosy dlouhodobých smluv o prodeji, zejména pokud jde o stabilizaci trhů a podporu dekarbonizace, převažují nad možnými nevýhodami. Panel se rovněž zabýval globálním konkurenčním prostředím a naznačil, že EU se musí přizpůsobit novým mezinárodním skutečnostem, jako je zákon o snižování inflace (IRA) ve Spojených státech. Celkový pozitivní dopad dlouhodobých úvěrů v současném kontextu byl považován za podstatný, což podnítilo přehodnocení minulých doktrín.

Rozvoj dlouhodobých kontraktů byl řečníky identifikován jako jeden z úkolů pro příští Evropskou komisi, která bude usilovat o zachování stability cen elektřiny a konkurenceschopnost průmyslu. Podobné debaty proto zásadně přispívají k identifikaci příležitostí a rizik, která jednotlivá řešení přináší.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ZÁVAZEK COP28
NA ZTROJNÁSOBENÍ
KAPACITY OZE

ZÁVAZEK COP28 NA ZTROJNÁSOBENÍ KAPACITY OZE

Téměř 200 zemí učinilo na klimatickém summitu COP28 v Dubaji, který se konal v prosinci minulého roku, společný závazek v oblasti energetiky, jehož hlavním cílem je udržet se v dosahu cíle Pařížské dohody, jímž je omezení globálního oteplování na hodnotu 1,5 °C. Vlády se shodly na několika klíčových opatřeních jako je zdvojnásobení energetické účinnosti, snížení emisí metanu, urychlení přechodu od fosilních paliv a ztrojnásobení kapacit obnovitelných zdrojů energie (OZE) v horizontu roku 2030. Poslední zmíněné opatření bylo hlavním námětem analýzy Mezinárodní energetické agentury (IEA).

Jaké jsou hlavní závěry analýzy ?

Zpráva prozkoumávala vnitrostátně stanovené příspěvky (NDC), což jsou nezávazné národní plány, zahrnující opatření v oblasti klimatu,

včetně cílů pro snížení emisí skleníkových plynů, politik a dalších opatření, které vlády plánují zavést v reakci na změnu klimatu a také jako příspěvek k dosažení globálních cílů, stanovených v Pařížské dohodě. Na základě této analýzy se IEA domnívá, že ztrojnásobení kapacity OZE do roku 2030 je ambiciózní, ale stále dosažitelný cíl. Ve prospěch jeho splnění nyní hovoří především rekordní roční nárůst v rozvoji OZE, nepolevující tempo v sektoru a vzrůstající konkurenceschopnost OZE vůči fosilním palivům, zejména co se týče fotovoltaiky a energie získávané z větru. IEA však zároveň upozornila, že pouze 14 plánů NDC obsahuje explicitní cíle pro celkovou kapacitu do roku 2030, což z celkového počtu 194 předložených plánů není mnoho. Objem této kapacity, zahrnutý v předložených plánech, činí 1 300 GW energie, což je pouze 12 % z požadované globální ztrojnásobené kapacity OZE (11 000 GW). Pozoruhodné rovněž je, že 90 % (1 200 GW) z explicitně zmíněné kapacity obsahuje čínský NDC. Na druhou stranu 95 % plánů obsahuje alespoň základní zmínku o OZE, případně o jednotlivých technologiích OZE. IEA nicméně upozorňuje na to, že na základě analýzy jednotlivých NDC i bez výslovných závazků odpovídají celkové ambice zemí v oblasti kapacity OZE téměř 8 000 GW v klíčovém roce 2030. IEA pro tento pozitivní závěr využila také další podklady, jako jsou národní politické dokumenty, plány a také

mnohostranné závazky ve více než 90 zemích, jakož i odhad v dalších 48 zemích s jinými ambicemi v oblasti OZE.

Jak jsou ambice v jednotlivých zemích strukturované? Jak se liší úroveň v jednotlivých zemích ?

Analýza ukázala, že plánům v oblasti OZE dominuje energie získávaná ze slunce a větru. Naopak upozaděná je vodní energie, bioenergie a další obnovitelné zdroje. Vodní energie byla v roce 2022 největším světovým zdrojem instalované kapacity OZE, ale do roku 2030 jí podle předložených ambicí vystřídá fotovoltaická energie. Pro ilustraci dobře poslouží fakt, že cíle pro vodní energii si určilo pouze 47 zemí. Liší se také úroveň ambicí jednotlivých států. Téměř polovina zemí do roku 2030 hodlá svou kapacitu více než zdvojnásobit (globálně by se tak tato kapacita zvýšila 2,2krát oproti roku 2022), některé země hodlají postupovat ještě rychleji. Například Čína, která má v oblasti čisté energetiky dlouhodobé vysoké cíle, podle analýzy IEA zvýší svou kapacitu 2,5 krát. Trend zvyšování kapacity však samozřejmě proniká i do dalších regionů. V Latinské Americe, kde již nyní OZE tvoří přes 60 % zdrojů výroby elektrické energie činí součet cílů zemí 1,3násobek kapacity oproti roku 2022 (více než polovinu představuje

---

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**

**PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

**ZÁVAZEK COP28
NA ZTROJNÁSOBENÍ
KAPACITY OZE**

Brazílie), region středního východu v čele se Saúdskou Arábií, Egyptem a Alžírskem by tuto kapacitu měl zvýšit 4,5krát.

Co je zapotřebí pro úspěšné dosažení všech ambicí ?

Závazky a plány jsou spolu s aktuálním tempem zavádění dalších OZE jednoznačně pozitivní zprávou pro splnění všech ambicí v oblasti kapacity OZE, ale zbývá ještě mnoho práce v jejich dalším naplňování. Globální přírůstek kapacity OZE dosáhly v roce 2023 téměř 560 GW (64% meziroční nárůst oproti roku 2022), což je v souladu s ročním tempem potřebným k dosažení instalované kapacity 8 000 GW do roku 2030. Téměř 50 zemí je na cestě k dosažení nebo dokonce překonání svých současných plánů. Čína, která instalovala téměř 350 GW nové kapacity, by při současném tempu mohla výrazně překonat své stávající ambice. Zbytek světa by ovšem měl do konce roku 2030 zrychlit průměrný roční nárůst o 36 %, aby dosáhl jednotlivých národních cílů. Toto nezbytné urychlení se týká většiny regionů a velkých zemí včetně silných hráčů jako je Evropská unie, USA nebo Indie. Realizace současných ambicí by stále znamenala zaostání oproti potřebné kapacitě OZE o 30 %. Zpráva IEA identifikovala základní překážky a navrhla cílená opatření jako jsou zefektivnění pravidel

pro povolování, flexibilita energetického systému, rozvoj kapacity pro skladování energie, využití digitalizace nebo opatření

v oblasti snižování nákladů na financování rozvoje OZE.

